

Πολιτισμός

Ο ιδρυτής της Κερκυραϊκής Πινακοθήκης μιλά για την έως τώρα Τα πρώτα δέκα χρόνια...

Συζήτηση με τον Μιχαήλ Άγγελο Βραδή, Κερκυραίο πολιτικό μηχανικό, ιδρυτή της Κερκυραϊκής Πινακοθήκης και παθιασμένο συλλέκτη έργων τέχνης. Με αφορμή τη συμπλήρωση της πρώτης δεκαετίας λειτουργίας της Πινακοθήκης, μας μιλάει για τους λόγους που τον οδήγησαν στη δημιουργία ενός τέτοιου φορέα, την έως τώρα πορεία του, ενώ κατέθεσε και την δική του άποψη για το μέλλον της ζωγραφικής στην Κέρκυρα.

ΕΛΕΝΗ ΨΑΡΡΑΚΗ
psarraki@enimerosi.com

-Ας ξεκινήσουμε λοιπόν από την αρχή. Πώς αποκτήσατε τα πρώτα σας έργα;

Η πρώτη μου ουσιαστική επαφή με τον χώρο ήταν μέσω του Νίκου Ζερβού, ο οποίος έκανε τότε μαθήματα ζωγραφικής στην αδερφή μου. Έμαθα πολλά από αυτόν- και μόνο παρακολουθώντας τη δουλειά του, με έκανε να αγα-

κα και τη νύχτα. Η εμπειρία και οι γνώσεις του Αλαμάνου ήταν απαραίτητες ώστε να μπουν οι οσωστές βάσεις.

Αντά τα τρία ονόματα που ανέφερα, Νίκος Ζερβός, Δημήτρης Άνθης και Σπύρος Αλαμάνος ήταν οι καθοδηγητές μου προς την ίδρυση της Πινακοθήκης. Βέβαια τον Αλαμάνο τον αξιοποίησα και αλλιώς, πίστεψα στο έργο του και δεν έκανα λάθος- εκ των υστέρων αποδείχθηκε ότι είναι ένας από τους καλύτερους ζωγράφους στην Ελλάδα. Επειδή μας ένωσε και μια δυνατή φιλία, συγκέντρωσα ένα πολύ μεγάλο έργο του, το οποίο αναβάθμισε την Πινακοθήκη και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια της.

πήσω τη ζωγραφική. Και έτσι, κάποια στιγμή έπια να αγοράσω δυο έργα- μάλιστα δεν είχα εγώ την οικονομική δυνατότητα να τα πάρω γιατί ήμουν ακόμα φοιτητής, και τα πήρε η μητέρα μου για μένα.

Ποτέ δεν σκέφτηκα ότι θα μπορούσα να γίνω συλλέκτης έργων τέχνης. Συγκέντρωσα έργα απλά γιατί μου άρεσε να τα έχω στο χώρο μου. Όταν κατάλαβα ότι είχα πλέον πάρα πολλά, είπα ότι δεν θα συνεχίσω. Όμως τότε ήταν που γνώρισα τον Δημήτρη Άνθη. Εκείνος αντιλήφθηκε την συλλεκτική μου... μανία θα έλεγα. Εκείνος ήταν που με παρότρυνε να συγκεντρώσω έργα, μου έφερνε μάλιστα και ο ίδιος πολλά.

Συνέχισα λοιπόν χωρίς σταματημό, με το πάθος εκείνο που χαρακτηρίζει τους συλλέκτες. Επέλεγα έργα από ζωγράφους που έζησαν και δημιούργησαν στην Κέρκυρα. Όσοι κάποια στιγμή τα έργα ήταν τόσο πολλά, που δεν χωρούσαν πια στο σπίτι μου.

Η Πινακοθήκη ουσιαστικά ξεκίνησε σαν ένας χώρος για να τα στεγάσει. Καθωστέρησα να το αποφασίσω, αλλά τελικά σκέφτηκα ότι άξιζε να κάνω μια δοκιμή. Από το 2003 μέχρι το 2005 λοιπόν, ενώ ανακατασκεύαζα το αρχικό κτίριο, αποφάσισα να ιδρύσω την Κερκυραϊκή Πινακοθήκη. Σήμερα το κτίριο τηρεί πλέον όλες τις προδιαγραφές και τους κανόνες που διέπουν ένα μουσειακό χώρο.

-Η φιλία σας και η πολύχρονη συνεργασία σας με τον αείμνηστο Σπύρο Αλαμάνο ήταν ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια της ιστορίας που ξετυλίγουμε σήμερα. Ποιος ήταν ο ρόλος που έπαιξε εκείνος στην ίδρυση της Κερκυραϊκής Πινακοθήκης;

Ο Σπύρος Αλαμάνος έπαιξε τον σημαντικότερο ρόλο. Οι δυο μας τη στηρίξαμε την Πινακοθήκη. Καθόμασαν εδώ όλη μέρα, ακόμα

-Δέκα χρόνια λειτουργίας, περίπου 80 εκθέσεις, περισσότερα από 300 εγγραμμένα μέλη... Θεωρείτε ότι έχετε πετύχει τους έως τώρα στόχους;

Έχουμε επιτύχει σε μεγάλο βαθμό τον σκοπό μας σε αυτά τα δέκα χρόνια- το κτίριο διαθέτει πέντε ορόφους που αντιπροσωπεύουν διαφορετικές περιόδους της ζωγραφικής, μια βιβλιοθήκη με βιβλία αποκλειστικά εικαστικού περιεχομένου, δύο χώρους μοναδικούς για την Κέρκυρα- την αίθουσα του Σπύρου Αλαμάνου και την αίθουσα Χαρακτητικής. Αντί τη στιγμή υπάρχουν περίπου 900 έργα στο χώρο.

Το έργο της προηγούμενης δεκαετίας πραγματικά ήταν πολύ δύσκολο. Αυτό που έχει σημασία όμως είναι πώς θα μπορούσε αυτό το έργο να διαφυλαχθεί, να συνεχιστεί και να γίνουν καταστατικά τέτοια που να καλύπτουν τις ανάγκες, και ταυτόχρονα η Κερκυραϊκή Πινακοθήκη να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του κερκυραϊκού πολιτισμού. Αντί είναι πραγματικά η επιθυμία μου και, εφόσον ζω, θα θέσω τους όρους ώστε αυτός ο φορέας να παραμείνει. Μέχρι τα Χριστούγεννα πιστεύω ότι θα μπορούσαμε να ανακινώσουμε επίσημα πια το νέο διοικητικό συμβούλιο, τη διαχειριστική ομάδα, την νέα καλλιτεχνική επιτροπή, τρόπους λειτουργίας, ως ένας φορέας ιδιωτικού δικαίου που θα παραμείνει και θα συνεχίσει να υπάρχει για πάντα.

Η Πινακοθήκη αποτελείται από κάποια άτομα που τη στηρίζουν. Όλοι μας προσπαθούμε με την παρουσία μας, με τις ανοιχτές συζητήσεις και τις εκδηλώσεις στις οποίες συμμετέχουμε αλλά και διοργανώνουμε, να μπορούμε να δημιουργήσουμε κάτι αξιόλογο. Όσο πιο πολλοί είμαστε μέσα σε αυτόν τον χώρο, τόσο καλύτερα θα αποδώσουμε.

-Πριν από λίγες ημέρες απεβίωσε ο γνωστός

Κερκυραίος συλλέκτης έργων τέχνης Γιώργος Λάσκαρης. Ποια ήταν η σχέση σας μαζί του;

Την εποχή που άρχισα να συλλέγω, ο Γιώργος Λάσκαρης ήταν ο μεγαλύτερος συλλέκτης της Κέρκυρας. Πρώτος εκείνος επισκεπτιόταν όλες τις εκθέσεις που γίνονταν, και όλοι ζωγράφοι θεωρούσαν τιμή τους το ότι πέρασε «ο μεγάλος συλλέκτης της περιοχής» για να δει ή να αγοράσει ένα έργο τους.

Μπορώ να πω ότι είχα μια καλή σχέση μαζί του, τον θαύμαζα, και όταν άρχισα κι εγώ να συλλέγω, προσπαθούσα να τον συμβουλευθώ, προκειμένου να μου δείξει μονοπάτια και δρόμους που αυτός είχε ήδη περάσει.

-Η Κέρκυρα διαθέτει μια πλούσια παράδοση στη ζωγραφική και στη χαρακτική. Πιστεύετε ότι υπάρχουν αξίως συνεχιστές της σήμερα;

Όπως συμβαίνει στους περισσότερους χώρους, έτσι και στη ζωγραφική υπάρχουν κάποιοι οι οποίοι πιστεύουν ότι οι ικανότητές τους είναι υ-

ψηλότερες από αυτές που πραγματικά έχουν. Εκθέτουν λοιπόν το έργο τους πιστεύοντας ότι έχουν ωριμάσει, ενώ στην πραγματικότητα χρειάζονται περισσότερη δουλειά. Αντί τη στιγμή, με μια καταγραφή που κάναμε με συνεργασία φοιτητών του Ιονίου Πανεπιστημίου, έχουμε φτιάξει έναν κατάλογο των εν ενεργεία ζωγράφων, συγκεντρώνοντας 270 ονόματα. Σίγουρα δεν μπορεί να λέγονται ζωγράφοι και οι 270, πρέπει να υπάρχουν διαβαθμίσεις. Αυτές τις κατατάξεις δεν είμαι εγώ αυτός που θα τις κάνω.

-Υπάρχει συνεργασία μεταξύ των πολιτισμικών φορέων στην Κέρκυρα;

Σήμερα οι φορείς διευτυχώς δεν συνεργάζονται μεταξύ τους. Είμαστε μια πόλη που ανήκει στην UNESCO, που πολλές κόσμος επισκέπτεται μόνο και μόνο για το ιστορικό της κέντρο, όχι μόνο για τον ήλιο και τη θάλασσα, και περιμένει κάτι να δει. Ένα μεγάλο κομμάτι που θα μπορούσαμε να αναδείξουμε είναι το κομμάτι της ζωγραφικής, το οποίο δυστυχώς το έχουμε κρυμμένο στα ντουλάπια μας.

Σε όποιο μέρος πιας στην Ελλάδα υπάρχει Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. Γιατί πολλές φορές δεν έχουν παλαιότερη κληρονομιά να παρουσιάσουν. Εμείς εδώ όχι Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, ούτε χώρους για να διαφυλάξουμε και να αναδείξουμε το προϊόν των προπάππων μας δεν έχουμε.

Εκείνο που θα ήθελα να πω στο κερκυραϊκό κοινό είναι να επισκέπτονται τα μουσεία του τόπου τους, να μην επαναπαύονται μένοντας απομονωμένοι σε ένα δωμάτιο και ζωγραφίζοντας ένα έργο, αλλά να ενημερώνονται, να βλέπουν έργα μεγάλων ζωγράφων που πέρασαν από την περιοχή μας, να εμπνεύονται και να μαθαίνουν από αυτούς.

Αν αυτό το κείμενο που γράφεται σήμερα το δια-

βάζει κάποιος που έχει τη δυνατότητα δημιουργίας ενός φορέα πάνω από εμάς, όπως είναι ο Δήμος ή η Περιφέρεια, μέσα από αυτή τη θέση τους καλώ να μας βοηθήσουν. Όχι προσωπικά την Κερκυραϊκή Πινακοθήκη, αλλά τον εικαστικό χώρο γενικά, που είναι ανύπαρκτος και είναι ντροπή για την Κέρκυρα να μην τον αξιοποιήσουμε.

Έκθεση με δικά σας έργα θα δούμε;

Εγώ είμαι σαν αυτούς που ανέφερα προηγουμένως, τους «ζωγράφους του δωματίου». Η ζωγραφική για μένα ήταν καθαρά για προσωπική εμπειρία, δεν τολμώ να πω ότι είμαι ζωγράφος. Κάποτε έφτιαχνα πράγματα και τα χάριζα σε φίλους- αν άρεσε κάτι σε κάποιον, του το χάριζα.

Έχω συμμετοχές όμως σε ομαδικές εκθέσεις. Στο «Εικαστικό Φθινόπωρο» για παράδειγμα, που γινόταν κάθε χρόνο στην Κέρκυρα, είχα 3-4 χρόνια συμμετοχή. Πιο πολύ το έκανα για να καταλαβαίνω καλύτερα τα χρώματα, τα υλικά, τις τεχνικές, και τελικά τη συλλογή μου.

-Ποιος είναι για εσάς ο «καλός ζωγράφος»;

Για μένα καλός ζωγράφος είναι εκείνος που, από τη μία πλευρά, νιώθει μέσα του ώριμος, και από την άλλη το έργο του έχει γίνει αποδεκτό και έχει το στίγμα του. Για παράδειγμα ο Σπύρος Αλαμάνος- ασχολήθηκε με όλα τα υλικά και όλες τις τεχνικές. Ό, τι έργο του και να έβλεπες, από μακριά ήξερες ότι είναι δικό του.

Ένα αντίστοιχο παράδειγμα είναι η Πηνελόπη

Βολτέρρα. Με την έκθεση γλυπτικής που παρουσίαζε αυτή την περίοδο στην Κερκυραϊκή Πινακοθήκη, πραγματικά μας εξέπληξε. Έχει ξεπεράσει τις δυνατότητές της.

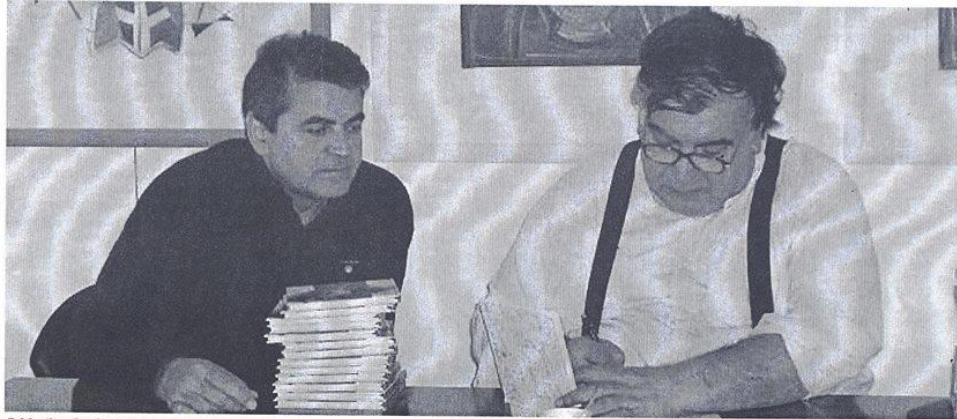
Θα έλεγα ότι όπως ο Βεντούρας έκανε επανάσταση στη χαρακτική, όπως ο Κόντης έκανε το ίδιο στην ακουαρέλα, έτσι και η Βολτέρρα κάνει μια επανάσταση στη γλυπτική, για τα δεδομένα της Κέρκυρας.

Έχει καταφέρει μέσα από το γλυπτό να παρουσιάσει βαθύτερες έννοιες, έννοιες τις οποίες ο θεατής καλείται να μελετήσει, να ερευνήσει ώστε να καταλάβει τι σημαίνουν. Είναι μια νέα κατάσταση γλυπτού.

* Είναι υψιθνήση Τύπου της Κερκυραϊκής Πινακοθήκης

Πολιτισμός

πορεία του και τη ζωγραφική στην Κέρκυρα

Ο Μιγάλης Βραδής με τον αείμνηστο Σπύρο Αλαμάνο